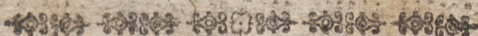

MONITOR
Na R. P. 1777.
Nro: XXIII.
Dnia 19. Marca

PROTESTACYA przed śmiercią każdoroczna. przez J. W. ś. p. Jmci Xiędza
JOZEFA ANDRZEIA ZAŁUSKIEGO
Biskupa Kijowskiego y Czernichowskiego &c.
Kawalera Orderu Orła Białego &c.
Wierszem w Kałudze *napisana* R. 1769.

O Jezu! miły Jezu! naymiłosiernieyszy,
Ktorys mię, com iest sługa twoy nayniegodnieyszy.
Co nie znam weyscia, wyiścia, należyte kroki, a)
Przez Twego powołania nayświętsze wyroki
Posadziłeś na urząd Pasterstwa wysoki:

Y Bym

---

a) *Ignorans egressum & introitum meum.* 3. Reg. c. 3. *V.* 7.

Bym Owiecki owczarni twoiey karmił zdrową
Paſtwą twoiey nauki, y czeladkę ową
Prowadził proſtą drogą, ktorąś mey zwierzchności
Powierzył niegodnemu z twoiey łaſkawości,
Tę Czeladkę, co drogą krwią ſwą zakupiłeś,
Mnie oney Paſterzowi powierzyć raczyłeś.
Drżę ze ſtrachu, myśli mię nieſpokoyne bodą,
Gdy wſpomnę obowiązki, do ktorych mię wiodą
Naciśnione urzędu ciężarem mdłe barki,
A ia zadość nie czynię, przechodzą mię ciarki.
Y iakże? ia co Ci ſię nie zdołam za duſzę
Uſprawiedliwić iedną, przecież Sędzio, muſzę
Odpowiedzieć za wſzyſtkie, co mi powierzone,
A krwią twoią nayświętſzą były odkupione.
Ah iakżem nieſzczęśliwy! iakiż koniec całe
Moy będzie, ieżli Trzodę mą paszę niedbale?
Gdyby mi, JEZU, twoia krew święta wylana
Na krzyżu, za ſkarb wielki w ſchowanie oddana
Była, ach, iakżebym ſię lękał, by rozlane
Nie były drogie krople, gdy naczynie ſzklane: (b
Toć że Duſze, ktoreś mi powierzył, ſą Twoią
Krwią nayświętſzą nabyte, gdyś Oſobę ſwoią
Na okup ich poświęcił, à ia (ſam ſię winię)
Y iagniątka me ſłabſze, niż z gliny naczynie.
Choćbym dźwignął me ſiły wſzyſtkie razem ſpolne,
Czuię, że ciężarowi temu ſą nie zdolne.
Mowić nie umiem c) ięzyk mam nayniemowniey-
ſzy,) (nieyſzy,
Bydź rządzonym, niż rządzić, ieſtem gdzie zdol-
Zaczym żebrzę twey łaſki, duſz naszych Paſterzu!
Byś pomniał z Aaronem o twoim przymierzu:
Że gdy kogo powołaſz à na ſtopień wielki,
Wraz mu raczysz nayświętszych łaſk twych dać
zbior wszelki. Tyś

b) ... *fictilibus.* 2. Corinth. c. 4. *V.* 7.
c) ... *neſcio loqui.* Jer. 1. 6.

Tyś iest Drzewem żywota, toć mię w szczep twoy raczysz
Wszczepić choć podłą gałąź, à w krotce obaczysz,
Jak wydam przy twey łasce przyiemne owoce,
Przez się nic, przez Cię wszystko zmogę iako z proce.
Day mi serca łagodne, do dobrego skłonne,
Abym twey świętey woli wyroki niepłonne
Opowiadał ludowi, abym napominał,
Błędy kacerzow gromił, pod twe iarzmo zginał.
Słowo prawdy od mych ust nie odbieray Boże!
Acz z niezdolnym Twa łaska wielka wszystko zmoże.
Niech moie napomnienia nie iuż łechcą uszy,
Lecz niech wskroś przenikaią serce każdey duszy.
Odnow me życie, Panie, popraw obyczaie,
Złe wykorzeń nałogi, w ktore mię podaie
Zepsowana natura: bym, gdy napomnienia,
Czynię drugim, sam nie był synem zatracenia. *d*)
Odwroć odemnie pychy, zawziętości ducha,
Skępstwo, obżarstwo; niech złych żądz serce nie słucha.
Day mi cnoty dobroci y wstrzemięźliwości.
Pokory y litości y sprawiedliwości;
Abym nikomu nie był przyczyną zgorszenia,
Ni kiedy okazyą dał do złorzeczenia.
Day mi Boże takiego łaskawego ducha,
Aby o mym Pasterstwie ta była otucha:
Że iako matka swego kocha iedynaka,
Miłość ku mym owieczkom we mnie była taka,
Ja

---

d) *ne forte dum aliis prædicavero, ipse reprobus efficiar.* 1. Cor. c. 9. *V.* 27.

A gdy ktora z nich iaką niemoc w sobie czuie,
Ja przez miłość Pasterską z nią spolnie choruię e)
Gdy ktorą z nich iakowe napadnie zgorszenie,
Ja z nią rownie czuć będę ognia zapalenie.
Wszystko, co mam na świecie, łożyć będę chętnie
Za nią, prawdziwie, szczerze, à nie oboiętnie,
Y łożyć y nadłożyć. f) Przy Twoiey pomocy
Uzdrowię, ieźli ktora z nich będzie w niemocy.
Obłąkaną wyśledzę, w całości przywrocę,
Skaleczoną uleczę, y zgubioną wrocę.
Tak wszystkie mocno będę strzegł, aby z nich żadna
Nie przepadła, czyli to parszywa, czy ładna.
Swiety Boże! poświęć nas słowem twoiey prawdy,
Od nieprzyiacioł ciała y duszy broń zawdy,
Niech ma owieczka w dobrym będzie mi posłuszna,
Niech mię kocha, iak kochać Oyca rzecz iest słuszna
Synowi: abym y ia, co poprzedzam; one
Wraz też, co za mną idą, były połączone
W iedno ze swym Pasterzem, JEZU, w twey owczarnie,
Gdzie Pastrerz dobry, dobre owieczki przygarnie.

KONIEC.

PRZY-

---

e) *Quis inter vos infirmatur, & ego non infirmor?* 2. Cor. 11, 29.

f) *Omnia impendam & super impendam.* 2. Cor. 12, 15.

PRZYDATEK EDYTORA

Wierſzem wyrażaiący krotko niektore okoliczności zeyścia, pogrzebu, y teſtamentu &c. tegoż ś. p. J. W. BISKUPA.

——————— *manibus dabo lilia plenis . . .*
His ſaltem accumulem donis, & fungar inani
Munere - - - Virg.
Nil prodeſſe potes mihi nunc, tibi nil ego; gratum
Quis tamen in cineres me vetat eſſe tuos? Oven.

I.

W nowe Lato, gdy urząd w kościele odprawia
Paſterſki, z przeziębienia zdrowia ſię pozbawia,
A w kilka dni y życia: tak początek Roku
Był mu ciągłych lat końcem z Boſkiego wyroku.
Co mowię? był początkiem raczey, gdy mu wrota
Do wiecznego po śmierci otworzył żywota.

II.

Po trzech Krolach nazaiutrz a) w Swiętego *Nicety*
Dzień B ſkupa b) śmiertelney doſzedł życia mety.
Nie wątpić, że ſię doſtał do nieba pewnikiem,
Maiąc Biſkup Biſkupa w ten dzień przewodnikiem.

III.

W piątek przywitał c) w piątek pożegnał Oyczyznę
Po radości żal, ſmutną zoſtawił puſciznę. d)

Jak

---

a) *Dnia 7. Stycznia, R.* 1774.

b) *In Dacia* S. Nicetæ *Epiſc. qui feras & barbaras gentes, evangelii prædicatione mites reddidit ac manſvetas.* Martyrol. 7. idus Jan.

c) *d.* 12. Mart. 1773. *w piątek* redux z Kaługi *stanął* w Warſzawie. *d.* 7. Jan. *w piątek także*, de ſtatione vitæ deceſſit.

d) *extrema gaudii luctus occupat.* Prov: 14, 13.

Jak widzę, z przeznaczenia swego zawsze Piątek
Smutny gdy się w nim kończy radości początek.

IV.

W dniu poświęconym tobie, Biskupie *Hilary* e)
Wyprowadzone ciało Biskupa do Fary.
Akt smutny, tyś Biskupie z imienia wesołem,
Jakże się ostać może radość z smutkiem społem?
Smutny obchod na ziemi, ale w niebie tuszę
Wesoły, gdy się wasze tam witaią Dusze.

V.

Ktoś *Szczęśliwość wieyskiego życia*, Xiążkę Tobie
Przypisał, gdyś w ostatniey iuż leżał chorobie.
Szczęśliwość Niebieskiego miał raczey *żywota*
Przypisać, czyia była tey Xiążki robota.
Jakoż w Xiędze żywota wiecznego twe imie
Zapisane, szczęśliwość ma trwalszą niż w rymie.

VI.

Przytomność miał do szczątku życia Pasterz czuły,
Na godzinę przed śmiercią, ieszcze artykuły
Przydał do *Testamentu* swą ręką *w Kałudze*
Pisanego. f) Lecz coż się nad tym punktem trudzę?
Zal mi pioro wytrąca, przemogła prywata,
Na papierze się tylko zostały *Legata*.

VII.

---

e) *Pictavis in Gallia, natalis* S. Hilarii *Episc: & Confess. qui ob Catholicam fidem, quam strenue propugnavit, quadriennio apud Phrygiam relegatus, inter alia miracula mortuum suscitavit.* Mart. Rom. idib. Jan.

f) *R.* 1769. *Ktorego kopie z oryginałem, Urodzony* Mateusz Ustrzycki, *Filozofii Doktor, Pisarz Apostolski kollacyonował, y iako zgadzaiące się, podpisem ręki własney y pieczęcią z urzędu swoiego stwierdził.* R. 1774.

VII.

Czterech *Exekutorow* g) swey ostatniey woli
Naznaczył, *Protektorow* h) tyleż *Testamentu:*
By każdy wypełniony punkt w nim był do szczętu.
Lecz się stało inaczey, nie wiem z czyiey doli,
Czy też woli, ostatnią wolą Nieboszczyka
Zyiących wola zniosła : nie pierwsza praktyka.

VIII.

Mylę się, utrzymały się Jego *Legata*,
W ktorych Duszę legował Bogu, zchodząc z świata,
Ciało ziemi, kosztowną zaś Bibliotekę
Swą, Rzeczypospolitey poruczył w opiekę,
Serce swoiey Kathedrze iak Oblubienicy.
Toć za swe wszyscy maią działow Uczestnicy.

IX.

Zwłoki ciała w *Warszawie* złożyłeś Pasterzu!
Kathedra ma depozyt serca w *Zytomierzu.*
Ten podział uczyniony nie bez taiemnicy :
Wszak serce bydź powinno przy Oblubienicy.

X.

---

g) *WW. JJ. XX.* Jozefa Szaniawskiego, *Kanonika Krak: Opata Wąchoc.* Adama Dunina Wąsowicza, *Kustosza Kijows. Auditora Curiae Episc.* Iana Andrzeia Janockiego *Prefekta Bibl. Publ. Warsz. Proboszcza Babimoyskiego.* Jozefa Epis. Minasowicza, *J.K. Mci Sekr. Kanonikow Kathedr. Kijowskich.*

h) JJ. *WW.* JJ. XX. Wacława Sierakowskiego, *Arcybiskupa Lwowskiego:* Jozefa Kierskiego, *Biskupa Przemyskiego:* Jerzego Hilzena, *Biskupa Smoleńs.* y Krzysztofa Szembeka, *Xięcia Sieluńskiego, Biskupa Koadjutora Chełmińs: dziś iuż Płockiego.*

X.

Jak ſam dobrym przykładem Jozef Budowniczy
Był żyiąc, za co niebo po śmierci dziedziczy:
Tak w całości chcąc ſwoią zoſtawić Owczarnią,
Aby nie ſpuſtoſzała, nie zniſzczała marnie,
Naſtępcą, w ktorym przeyrzał gorliwe ſtarania,
Toporczyka i) zoſtawił iey do zbudowania.

i) *Koadjutora ſwego, a dziſieyſzego Trzody* Kijowſkiey *Paſterza, J. W. Imci* X. Franciſzka z *Tęczyna* Oſſolińſkiego, *herbu* Topor.

Inſcriptio marmoreo Præſulei Cordis tumulo inciſa Zytom: in Eccl. Cath: Kijo.

Marmore quod cernis buſtum ſplendere Viator,
Cor Zaluſciadæ Præſulis intus habet.
Corporis exuvias tumulo Varsovia texit,
Cor fert in gremio Zittomiria ſuo.
Præſulis illa pii (Kijovia nempe Cathedra)
Sponsa Zaluſciadæ Præſulis illa fuit.
Cor hæc fert gremio, quod relligionis amore,
Quod patriæ, quod cari arſit amore gregis.
Carius haud potuit memorandus tradere quicquam
Præſul, Cor ſponſæ tradidit ergo ſuæ.